



## New Normal เปลี่ยนวิถีชีวิตคนเมือง

กระทบธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะทั่วกรุง คาดหดตัว 39%-44% ในปีนี้

CURRENT ISSUE

ปีที่ 26 ฉบับที่ 3110

วันที่ 18 พฤษภาคม 2563



### ประเด็นสำคัญ

- การระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้รัฐบาลต้องจำกัดการเดินทางของคนทั่วประเทศ จึงส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะ แม้ว่ารัฐบาลจะผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ มากขึ้น แต่มาตรการรักษาระยะห่างทางสังคมจะยังคงอยู่ต่อไป จึงทำให้ผู้คนต้องปรับตัวเข้าสู่ New Normal ซึ่งมาตรการรักษาระยะห่างทางสังคมจะทำให้ความสามารถในการบรรทุกผู้โดยสารลดลง และก่อให้เกิดปัญหาผู้โดยสารตกค้างในช่วงเวลาเร่งด่วน ยดีที่มีการทำงานเหลื่อมเวลาจึงช่วยให้จำนวนผู้โดยสารในเวลาเร่งด่วนลดลง และไปเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาอื่นแทน ดังนั้น ผู้ประกอบการรถโดยสารประจำทาง และรถไฟฟ้าจึงจำเป็นต้องเพิ่มเที่ยวเดินทางให้ถี่ขึ้น นอกจากนี้ ผู้ประกอบการยังจำเป็นต้องเพิ่มมาตรการความปลอดภัยต่าง ๆ เช่น การติดแมกกันคนขับ-ผู้โดยสาร ในรถแท็กซี่ ซึ่งมาตรการเหล่านี้ย่อมทำให้ต้นทุนประกอบการเพิ่มขึ้นจากแต่ก่อน สวนทางกับรายได้ซึ่งยังไม่ฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า รายได้ของธุรกิจรถแท็กซี่จะได้รับผลกระทบเชิงลบมากที่สุด โดยรายได้จะหดตัวถึง 50%-55% เนื่องจากลูกค้าหลักส่วนหนึ่งเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ ประกอบกับผู้โดยสารรถแท็กซี่มีกำลังซื้อสูงกว่าผู้โดยสารรถประจำทาง จึงมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนมาใช้รถส่วนตัวมากขึ้น ส่วนรถโดยสารประจำทางและรถไฟฟ้าจะได้รับผลกระทบเชิงลบน้อยกว่า โดยรายได้จะหดตัว 30%-35% จึงทำให้ภาพรวมรายได้ธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะในกรุงเทพฯและปริมณฑลจะหดตัว 39%-44% ในปีนี้
- ในระยะยาว เมื่อรัฐบาลผ่อนคลายมาตรการรักษาระยะห่างทางสังคม ความต้องการเดินทางจะพลิกกลับมาเป็นขยายตัวขึ้นจากเดิม เนื่องจากคนส่วนใหญ่เบื่อหน่ายการอยู่บ้าน จึงทำให้ความต้องการเดินทางพลิกกลับมาเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดในช่วงแรก อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาที่ถูกล็อกดาวน์ได้ทำให้พฤติกรรมผู้คนเริ่มเปลี่ยนแปลงไลฟ์สไตล์เข้าสู่ New Normal เช่น สั่งอาหารมาทานที่บ้านมากขึ้น ซื้อของออนไลน์มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ความต้องการเดินทางลดลงในระยะยาว ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า ในปีหน้ารายได้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑลจะเพิ่มขึ้น 56%-67% เมื่อเทียบกับปี 2563 แต่ก็ยังลดลง 3%-10% เมื่อเทียบกับช่วงก่อนเกิดโควิด-19 อยู่ดี

การระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้รัฐบาลต้องประกาศใช้ พรบ ภาวะฉุกเฉิน เพื่อจำกัดการเดินทางของคนทั่วประเทศ ซึ่งทำให้ความต้องการเดินทางของประชาชนลดลงมากกว่า 70% จึงส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะ แม้ว่ารัฐบาลจะค่อย ๆ ผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ และทยอยเปิดกิจการ

บริการทุกระดับประทับใจ

ต่าง ๆ ให้กลับมาดำเนินกิจการได้ตามปกติ แต่มาตรการรักษาระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) จะยังคงอยู่ต่อไปสักระยะหนึ่ง และทำให้ประชาชนต้องปรับตัวเข้าสู่ New Normal ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการขนส่งผู้โดยสารสาธารณะอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

มาตรการ Social Distancing ทำให้ความสามารถในการบรรทุกผู้โดยสารลดลง 40%-50% ในทุกเที่ยวเดินทาง ก่อให้เกิดปัญหาผู้โดยสารตกค้างในช่วงเวลาเร่งด่วน (7:00 - 9:00 น) ดังนั้น ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจึงร่วมมือกันใช้การทำงานเหลื่อมเวลา ซึ่งจะทำให้จำนวนผู้โดยสารในเวลาเร่งด่วนลดลง 30%-35% และไปเพิ่มจำนวนผู้โดยสารในช่วงเวลาอื่นแทน จึงส่งผลให้ผู้ประกอบการลดโดยสารประจำทาง และรถไฟฟ้าจำเป็นต้องเพิ่มเที่ยวเดินทางให้เพิ่มขึ้นในช่วงเวลา Off Peak นอกจากนี้ เมื่อผู้โดยสารรู้สึกไม่ปลอดภัยในการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องเพิ่มมาตรการความปลอดภัยต่าง ๆ เช่น การติดแผงกันคนขับ-ผู้โดยสาร พร้อมชุดกรองอากาศในรถแท็กซี่ มาตรการเหล่านี้ย่อมทำให้ต้นทุนประกอบการของธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะเพิ่มขึ้นจากแต่ก่อน สวนทางกับรายได้ซึ่งยังไม่ฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ

### คาดการณ์มูลค่าตลาดธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะในกรุงเทพฯและปริมณฑล ตามประเภทธุรกิจ

	มูลค่าตลาดในปี 2562 (ล้านบาท)	มูลค่าตลาดในปี 2563	
		New Normal (ล้านบาท)	% change เทียบกับปี 2562
<b>ธุรกิจรถโดยสารสาธารณะ</b>	<b>120,355</b>	<b>66,185 - 72,202</b>	<b>-40% to -45%</b>
- ธุรกิจแท็กซี่ และ Ride Hailing	58,912	26,511 - 29,456	-50% to -55%
- ธุรกิจมอเตอร์ไซค์รับจ้าง และ Ride Hailing	49,593	32,236 - 34,715	-30% to -35%
- ธุรกิจรถเมล์ (ขสมก และรถร่วมบริการ)	9,213	5,988 - 6,449	-30% to -35%
- ธุรกิจรถตู้	2,637	1,450 - 1,582	-40% to -45%
<b>ธุรกิจขนส่งผู้โดยสารระบบราง</b>	<b>10,935</b>	<b>7,144 - 7,691</b>	<b>-30% to -35%</b>
- รถไฟฟ้า BTS	6,963	4,526 - 4,874	-30% to -35%
- รถไฟฟ้า MRT	3,162	2,213 - 2,372	-25% to -30%
- Airport Rail Link	810	405 - 446	-45% to -50%
<b>รวมธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะ</b>	<b>131,290</b>	<b>73,329 - 79,893</b>	<b>-39% to -44%</b>

หมายเหตุ รถไฟฟ้า BTS หมายถึง รถไฟฟ้าที่บริหารการเดินทางโดยกลุ่มบริษัท BTS (ซึ่งหมายถึงรวมถึง กลุ่ม BSR ที่เป็นบริษัทร่วมทุนที่มี BTS เป็นหุ้นส่วนอยู่ซึ่งประมวลได้สัมปทานรถไฟฟ้าสายสีเหลืองกับสีชมพู) ส่วนรถไฟฟ้า MRT หมายถึง รถไฟฟ้าที่บริหารงานโดย BEM ซึ่งได้รับสัมปทานรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินกับสายสีม่วง

ที่มา รายงานประจำปีของ BTS, BEM, Airport Rail Link ประมาณการและคาดการณ์โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย  
KASIKORN RESEARCH CENTER



เมื่อประเมินผลกระทบที่มีต่อรายได้ของผู้ประกอบการขนส่งผู้โดยสารสาธารณะแยกเป็นรายธุรกิจแล้ว จะพบว่า แต่ละประเภทธุรกิจจะได้รับผลกระทบแตกต่างกัน ตามลักษณะและพฤติกรรมของลูกค้าที่ใช้บริการยานพาหนะโดยสารสาธารณะประเภทนั้น ๆ ซึ่งจะสรุปผลกระทบได้ดังต่อไปนี้

1. **ธุรกิจรถแท็กซี่และ Ride Hailing** จะได้รับผลกระทบเชิงลบมากที่สุด โดยคาดว่ารายได้จะหดตัวถึง 50%-55% ในปีนี้ เนื่องจากลูกค้าหลักส่วนหนึ่งเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ ประกอบกับผู้โดยสารรถแท็กซี่มีกำลังซื้อสูงกว่าผู้โดยสารรถประจำทาง จึงมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนมาใช้รถส่วนตัวมากขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ Ride Hailing ยังดีที่บริษัทได้ดำเนินธุรกิจอื่น ๆ เช่น Food

บริการทุกระดับประทับใจ

Delivery ด้วย ซึ่งความต้องการบริการส่งอาหารและสินค้าอื่น ๆ ได้เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดในช่วงล็อกดาวน์ จึงทำให้รายได้รวมของธุรกิจ Ride Hailing ลดลงไม่มากนัก

2. **ธุรกิจมอเตอร์ไซด์รับจ้าง** จะได้รับผลกระทบเชิงลบน้อยกว่าธุรกิจรถแท็กซี่ เนื่องจากมอเตอร์ไซด์รับจ้างให้บริการกับผู้คนที่อยู่ในพื้นที่เฉพาะ เช่น ตามตรอกซอยต่าง ๆ ที่รถโดยสารสาธารณะทั่วไปเข้าไปไม่ถึง และเมื่อมีความจำเป็นต้องเดินทาง ทางเลือกอื่นนอกจากมอเตอร์ไซด์รับจ้างมีไม่มากนัก ประกอบกับมอเตอร์ไซด์รับจ้างก็ไม่ได้แบกรับต้นทุนเพิ่มจากมาตรการ Social Distancing และมาตรการเพิ่มความปลอดภัยมากนัก และถึงแม้ว่าความต้องการเดินทางของผู้โดยสารจะลดลง ผู้ประกอบการก็ยังมีทางเลือกที่จะไปรับจ้างส่งอาหาร (Food Delivery) เป็นรายได้เสริมทดแทนรายได้จากผู้โดยสารที่หายไปได้อีกด้วย จึงทำให้รายได้โดยรวมของผู้ประกอบการมอเตอร์ไซด์รับจ้างจึงไม่ได้รับผลกระทบมากนัก *ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า รายได้จากผู้โดยสารของผู้ประกอบการมอเตอร์ไซด์รับจ้างจะลดลงประมาณ 30%-35% ในปี 2563*
3. **ธุรกิจรถโดยสารประจำทาง ทั้ง ขสมก และรถร่วมบริการ** เนื่องจากผู้โดยสารที่ใช้บริการรถเมล์ส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อย และมีทางเลือกอื่นในการเดินทางไม่มากนัก จึงได้รับผลกระทบเชิงลบค่อนข้างน้อย โดยคาดว่ารายได้ค่าโดยสารรถเมล์จะปรับตัวลดลงประมาณ 30%-35% ในปีนี้
4. **ธุรกิจรถตู้โดยสารสาธารณะ** จะได้รับผลกระทบเชิงลบค่อนข้างมาก เนื่องจากรถตู้โดยสารมีขนาดค่อนข้างเล็ก โดยปกติรับผู้โดยสารได้เที่ยวละ 15-18 คน หากมีมาตรการ Social Distancing จะทำให้รับผู้โดยสารได้เพียงคนละ 8-9 คนเท่านั้น ซึ่งจะทำให้รายได้หายไปกว่าครึ่ง และอาจทำให้การดำเนินงานธุรกิจไม่คุ้มทุนในบางเส้นทาง ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า มาตรการ Social Distancing ยังอยู่ จะมีรถตู้จำนวนหนึ่งที่ต้องหยุดให้บริการ *ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่าจะทำให้รายได้รวมของธุรกิจรถตู้โดยสารสาธารณะจะลดลงประมาณ 40%-45% ในปี 2563*
5. **ธุรกิจรถไฟฟ้า** จะได้รับผลกระทบเชิงลบค่อนข้างน้อย เนื่องจากผู้โดยสารหลักที่ใช้บริการรถไฟฟ้าส่วนหนึ่งคือผู้ที่ลงทุนซื้อคอนโดมิเนียมในแนวรถไฟฟ้าไปแล้ว ซึ่งคอนโดส่วนใหญ่มีที่จอดรถจำกัด ประกอบกับ พื้นที่ที่คอนโดเหล่านั้นตั้งอยู่ ส่วนใหญ่เป็นเขตชุมชนที่มีการจราจรติดขัดมาก จึงทำให้การเดินทางโดยรถไฟฟ้าเป็นทางเลือกที่สะดวกรวดเร็ว เหมาะสมกับการใช้ชีวิตประจำวันของผู้โดยสารหลักที่ใช้บริการรถไฟฟ้าอยู่แล้ว แม้ว่า มาตรการ Social Distancing จะไม่ส่งผลต่อรายได้รวมของรถไฟฟ้ามากนัก เพราะรายได้ที่ลดลงในช่วงเวลาเร่งด่วน จะถูกชดเชยด้วยรายได้ที่เพิ่มขึ้นในเวลาอื่นแทน แต่ผู้ประกอบการรถไฟฟ้าก็ต้องเดินรถถี่ขึ้น จึงทำให้การต้นทุนการประกอบการเพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นที่น่าสังเกตว่า รถไฟฟ้าแต่ละสายได้รับผลกระทบในเชิงลบไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับเส้นทางการเดินรถ และสัดส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ใช้บริการรถไฟฟ้าสายต่าง ๆ โดย Airport Rail Link ได้รับผลกระทบมากกว่า รถไฟฟ้า BTS และ รถไฟฟ้า MRT เนื่องจากมีสัดส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ใช้บริการสูงถึงเกือบ 30% ของจำนวนผู้โดยสารทั้งหมด ส่วนรถไฟฟ้า MRT ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด เนื่องจากผู้โดยสารมากกว่า 80% เป็นคนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จึงทำให้รายได้ค่าโดยสารเพิ่งปรับตัวลดลงในเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ในขณะที่รายได้ค่าโดยสารของรถไฟฟ้า BTS และ Airport Rail Link ได้เริ่มลดลงตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์แล้ว ซึ่งเป็นผลมาจากการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่เข้ามาไทยน้อยลงตั้งแต่ช่วงการระบาดในระลอกแรก *โดยภาพรวม ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า รายได้ค่าโดยสารของธุรกิจรถไฟฟ้าจะลดลงประมาณ 30%-35% ในปี 2563*

ดังนั้น โดยรวมแล้ว รายได้ของธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑลทั้งหมด จะลดลงถึง 39%-44% ในปี 2563 เนื่องจากผลกระทบของ พรบ ภาวะฉุกเฉินและมาตรการ Social Distancing เสียเป็นส่วนใหญ่

ในระยะยาว เมื่อรัฐบาลผ่อนคลายมาตรการ Social Distancing ต่าง ๆ เช่น เปิดร้านอาหารแบบนั่งทานเป็นกลุ่ม เปิดโรงภาพยนตร์ เปิดฟิตเนส และกลับมาส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกครั้ง ความต้องการเดินทางจะพลิกกลับมาเป็นขยายตัวขึ้นจากเดิม เนื่องจากคนส่วนใหญ่เบื่อหน่ายการอยู่บ้าน โหยหาไลฟ์สไตล์ที่เคยมี ต้องการพบปะเพื่อนฝูง ญาติมิตร และทำกิจกรรมทางสังคมที่ต้องพบปะผู้คน จึงทำให้ความต้องการเดินทางเพื่อการสันทนาการพลิกกลับมาเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดในช่วงแรก อย่างไรก็ตาม ช่วงระยะเวลาที่ถูกล็อกดาวน์ได้ทำให้พฤติกรรมผู้คนบางส่วนเริ่มเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ New Normal ในระยะยาว เช่น สั่งอาหารมาทานที่บ้านมากขึ้น ดูหนังออนไลน์มากขึ้น ซื้อของออนไลน์มากขึ้น หรือแม้กระทั่ง เรียนออนไลน์มากขึ้น และทำงานที่บ้านมากขึ้นในบางอาชีพ เช่น กราฟิกดีไซน์ต์ นักพัฒนาเว็บ นักเขียนคอนเทนต์ การเปลี่ยนแปลงไลฟ์สไตล์เข้าสู่ New Normal เหล่านี้จะทำให้ความต้องการเดินทางของคนในเมืองลดลงในระยะยาว ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า ในปีหน้า รายได้ของผู้ประกอบการธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะในพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑลจะเพิ่มขึ้น 56%-67% เมื่อเทียบกับปี 2563 แต่ก็ยังลดลง 3%-10% เมื่อเทียบกับช่วงก่อนเกิดโควิด-19 อยู่ดี

#### **New Normal และการปรับตัวของผู้ประกอบการขนส่งผู้โดยสารสาธารณะ**

	พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และการปรับตัวสู่ New Normal	การปรับตัวของผู้ประกอบการ
1	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้ผู้โดยสารรู้สึกไม่ปลอดภัย เมื่อใช้บริการขนส่งผู้โดยสารสาธารณะ เริ่มมีการทำงานเหลื่อมเวลาเพื่อลดความแออัดในระบบขนส่งผู้โดยสารสาธารณะในช่วงเวลาเร่งด่วน	เพิ่มมาตรการความปลอดภัย เช่น คนขับและผู้โดยสารต้องสวมหน้ากากอนามัย และมีการฆ่าเชื้อห้องโดยสารเป็นระยะ ๆ เพิ่มเที่ยวเดินทางให้ถี่ขึ้นนอกเวลาเร่งด่วน เพื่อลดปัญหาผู้โดยสารตกค้าง เนื่องจากมาตรการ Social Distancing ทำให้อัตราการบรรทุกผู้โดยสารลดลงเหลือเพียง 40%-50%
2	ผู้คนที่ใช้ช่องทางออนไลน์ในกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตมากขึ้นทำให้	เข้าสู่ช่องทางการรับผู้โดยสารออนไลน์ ด้วยการเป็นพาร์ทเนอร์กับบริษัท Ride Hailing ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางในการรับผู้โดยสารให้ และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดอัตราการตีรถเปล่า ตระเวนไปยังพื้นที่ต่าง ๆ
2.1	ความต้องการเดินทางน้อยลง เพราะคนทำงานบางส่วนสามารถ Work From Home ได้เป็นการถาวร และกิจกรรมสันทนาการที่ต้องเดินทาง เช่น ดูหนัง เล่นกีฬา ก็สามารถทำผ่านช่องทางออนไลน์ได้	
2.2	ความต้องการขนส่งสินค้ามากขึ้น เพราะคนซื้อสินค้าและบริการทางช่องทางออนไลน์มากขึ้น ทำให้ความต้องการส่งสินค้าให้ถึงมือผู้บริโภคเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด	เปลี่ยนผ่านเข้าสู่ธุรกิจขนส่งสินค้าออนไลน์ เช่น ส่งอาหาร(Food Delivery) หรือ ส่งสินค้าให้ถึงมือผู้บริโภค (Last Mile Delivery) เพราะธุรกิจเหล่านี้มีแนวโน้มเติบโตได้ดีกว่าการขนส่งผู้โดยสารในระยะยาว

บริการทุกระดับประทับใจ

เมื่อ New Normal จะเปลี่ยนพฤติกรรมคนให้ใช้ช่องทางออนไลน์ในทุกกิจกรรมของชีวิตมากขึ้น และจะทำให้ความต้องการเดินทางของคนในเมืองลดลงในระยะยาว สวนทางกับความต้องการขนส่งสินค้าที่จะเติบโตดีขึ้นในอนาคต ดังนั้น ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจาก New Normal เช่น คนขับรถแท็กซี่ คนขับรถตู้ และคนขับรถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง จึงควรปรับตัวเข้าสู่การรับผู้โดยสารออนไลน์ และเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ธุรกิจขนส่งอาหาร หรือขนส่งสินค้าออนไลน์ ด้วยการเป็นพาร์ทเนอร์กับบริษัท Ride Halling หรือ บริษัทโลจิสติกส์ เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ทดแทนแหล่งรายได้เดิมที่สูญหายไป



-----  
Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

บริการทุกระดับประทับใจ